

Louis-Auguste
Blanqui

TÄHTIEN
KAUTTA
IKUISUUTEEN

Louis-Auguste Blanqui

Louis-Auguste
Blanqui

TÄHTIEN
HAUTTA
IKUISUUTEEN

Suomentanut

Jan Blomstedt

Jälkipuheet

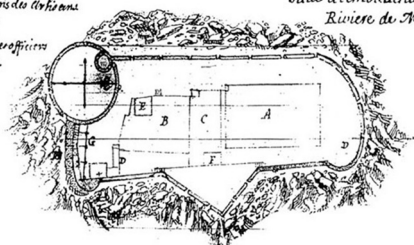
Jan Blomstedt ja Rauno Lauhakangas

Taitto ja kansi

Jouko Vatanen

A. Casernes et logis de gardes
 B. Maison du Gouverneur
 C. Maison du Major
 D. Maisons des Officiers
 E. Pompe
 F. Puits
 G. Logis des officiers
 H. La Porte.

Château du Taureau
 Situé à l'embouchure de la
 Rivière de Morlaix.

Del. Boume le fils fecit.

Alkuteos: L'Eternité par les astres.

Ensijulkaisu 1872 Pariisissa,

Librairie Germer Ballière

© 2014 Jan Blomstedt

ISBN 978-952-215-537-5

Ulkoasu:

Jouko Vatanen

Yhteistyössä:

Pro & Contra

Valmistaja:

BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

2014

ntamo

www.ntamo.net

Louis-Auguste Blanqui

TÄHTIEN KAUTTA IKUISUUTEEN

Sisältö

I.	Maailmankaikkeus – äärettömyys	9
II.	Määrittämätön	11
III.	Tähtien ihmeelliset etäisyydet	12
IV.	Tähtien fysikaalinen muodostuminen	13
V.	Havaintoja Laplacen kosmologiasta – komeetat	18
VI.	Maailmojen alkuperä	29
VII.	Universumin analyysi ja synteesi	45
VIII.	Yhteenvedo	72
	<i>Humanistin jälkisanat</i>	76
	Jan Blomstedt	
	<i>Luonnontieteilijän jälkisanat</i>	84
	Rauno Lauhakangas	

I. Maailmankaikkeus – äärettömyys

Maailmankaikkeus on niin ajassa kuin tilassa äärettön, ikuinen, rajaton ja jakamaton. Kaikkia kappaleita, elollisia ja elottomia, kiinteitä, nestemäisiä ja kaasumaisia, yhdistävät samat asiat kuin erottavat. Kaikki liittyy kaikkeen. Ilman tähtiä olisi pelkkä avaruus, tyhjä mutta kolmiulotteinen, vain pituutta, leveyttä ja syvyyttä. Samalla se olisi jakamaton ja rajoittamaton.

Pascal sanoi tämän tyylikkäästi: ”Maailmankaikkeus on kehä, jonka keskipiste on kaikkialla, ulkorajat eivät missään.” Mikäpä olisi kiehtovampi ikuisuuden kuva? Sanomme samassa hengessä, vain vähän tarkentaen: ”Maailmankaikkeus on pallo, jonka keskipiste on kaikkialla, pinta ei missään.”

Siinä se on edessämme tarjoutuen havainnoille ja päätelylle. Lukemattomat tähdet säteilevät sen syvyyksistä. Ajatellaan nyt yhtä ”keskipistettä” ilman pintaa ja oletetaan hetken ajan, että tuollainen pinta on kuitenkin olemassa jossakin maailman rajoilla.

Olisiko se kiinteä, nestemäinen vai kaasumainen? Miten hyvänsä, se jatkuisi yli sen mitä se rajoittaisi tai olisi rajoittavinaan. Oletetaanpa että tuossa rajapisteessä ei ole mitään kiinteää, nestemäistä eikä kaasumaista, ei edes eetteriä. Pelkkä avaruus, tyhjä ja pimeä. Tällä avaruudella olisi yhtä kaikki kolme ulottuvuutta, ja sen välttämättömänä rajana tai pikemminkin jatkeena olisi uusi kerros samanluontoista avaruutta, kerros toisensa jälkeen, ja niin edelleen, loputtomiin.

Ääretön ilmenee meille vain määrittämättömyyden ehdoilla. Yksi käsite johtaa toiseen, koska on mahdotonta löytää ja käsittää maailmankaikkeuden rajaa. Loputonta maailmankaikkeutta ei voi hahmottaa, mutta äärellinen maailmankaikkeus se vasta absurdi onkin. Tuo ehdoton varmuus universumin loputtomuudesta, yhdessä ilmiön käsittämättömyyden kanssa, on yksi ajattelevan mielen pirullisimmista kiusoista. Varmaankin jollakin harhailevalla pallolla on niin vahvoja aivoja, että ne pystyvät selättämään tämän meille ylivoimaisen arvoituksen. Siinä on kateudellemme murehdittavaa.

Arvoitus näyttää samalta niin ajan äärettömyyden kuin tilan äärettömyyden suhteen. Maailman ikuisuus puhuttelee älyämme vielä kiihkeämmin kuin maailman valtaavuus. Ja jos hyväksytään maailman rajallisuus, kuinka siten voidaan hyväksyä ajatus sen olemattomuudesta? Aine ei ole syntynyt tyhjästä eikä se palaa tyhjyyteen. Se on ikuista, katoamatonta. Jatkuvien muodonmuutostensa tiellä se ei voi vähentyä eikä kasvaa atominkaan verran.

Jos aine on ajassa ikuista, miksi sama ei koskisi ulottuvuutta? Nuo kaksi ääretöntä ovat erottamattomia. Yksi edellyttää toista ristiriidan ja absurдитеetin uhallakin. Tiede ei vielä ole todennut solidaarisuuden lakia avaruuden ja siinä risteilevien taivaankappaleiden välillä. Lämpö,

TÄHTIEN KAUTTA IKUISUUTEEN

Louis-Auguste Blanqui

"Surullinen on tämä tähdistä avautuva näkymä, ikuisuus tähtien kautta, ja vielä surullisempaa on vierautemme kaikille veli-maailmoille avaruuden ylittämättömien esteiden takia. Niin monta identtistä väestöä on kulkenut historian läpi aavistamatta muiden olemassaoloa."

Louis-Auguste Blanqui oli 1800-luvun vallankumouksellisia, nykyanarkistien edelläkävijä, jonka salainen harrastus oli kosmologia. Blanqui vietti 37 vuotta elämästään poliittisena vankina ja kirjoitti vankeudessa tämän tähtitieteellisen tutkielman, jonka voi lukea myös runoelmana. Siinä esiintyy jo ennen Nietzscheä "ikuisen paluun" ajatus: kaikki toistuu loputtomasti.

ISBN 978-952-215-537-5

ntamo P&C